

Koskelaiset

SUKUSEURAN
JÄSENLEHTI

15.12.2004

N:o 26

Tervajoen kansakoulu 22.5.2004. Anu-Leena, Heikki, Henri, Mihail (Mikko) ja Hannu

15.12.2004

SUKUSEURAN VAIHEITA

Ensi keväänä tulee kuluneeksi 25 vuotta sukuseuramme perustavasta kokouksesta. Innostus seuran perustamiseen oli kova, sillä kaikkiaan 64 henkilöä oli lauantaina 17.5.1980 kokoontunut Karjalatalon Viipuri-saliin perustamaan Koskelaiden Sukuseuraa.

Alkuvuosina oli myös osanottajien määrä sukukokouksissa ja kotiseutumatoikoilla nykyistä huomattavasti suurempi. Tähän on varmaan ollut useitakin syitä; vanha, toisensa ja vanhan kotiseutunsa hyvin tuntenut kaarti alkaa väsyä, ja monet heistä ovat jo siirtyneet ajasta ikuisuuteen. Muistamme näiltä ajoilta erityisesti muutamat sukukokoukset hienoine puitteineen. Tällaisia olivat mm. Hannu ja Pirkko Koskelaisen luona Virolahden Ravijoella. Runsas osanotto oli myös Hollolan Parinpellon kurssikeskuksessa, jonka isäntä Eino Vainikka oli järjestänyt käyttöömmekotiseutumatoikoja olemme tehneet vuodesta 1990 alkaen eli siitä lähtien kun liikkuminen raja-alueella alkoi vapautua.

Marraskuussa tuli myös täyteen 15 vuotta siitä, kun lehtemme alkoi ilmestyä. Sen aktiivisena päätoimittajana ja kirjoittajana toimi 11 ensimmäisen numeron osalta vuoteen 1997 asti seuran puheenjohtaja Hannu Koskelainen. Hannu jatkaa kirjoittamista edelleenkin, kuten lehtemme tässäkin numerossa voimme nähdä.

Nyt tultuamme 2000-luvulle meillä on edessämme uudet haasteet. Miten saamme yhä kasvavan sukumme nuoremmat kiinnostumaan suvusta ja yhteisistä juuristamme menetetyssä Karjalassa. Vai onko se todella lopullisesti menetetty? Toivottavasti ei. Karjala-keskustelu onkin tänä vuonna uudelleen aktivoitunut ja saanut uutta väriä. Tässä keskustelussa on kuitenkin varsin vähän käsitelty suhdetta alueen nykyiseen väestöön.

Karjalan kannas ja Viipuri ovat surkeassa kunnossa. Sen tiedämme kaikki ja sen tietävät myös paikalliset asukkaat. Heistä ja heidän aikaansaannoksistaan meillä ei aina ole kovin korkeaa käsitystä. Niinpä voi olla mielenkiintoista tietää mitä he ajattelevat meistä. Lokakuun alussa Viipurissa pidetyssä historiallis-taloudellisessa symposiumissa esitti Pietarin yliopiston Viipurin osaston professori muutamia kaupunkinsa asukkaiden käsityksiä suomalaisista. Tavallisen viipurilaisen mielestä hyvinvoipia suomalaisia kiinnostaa lähinnä kolme asiaa Viipurissa: kauppatori, bensini ja alkoholi. Näinkin sen voi nähdä ja aika vaikea on väittää ettei niin olisi.

Professori Shabesin mukaan yhteistyötä voisi kehittää esim. koulujen keskinäisiä vierailuja lisäämällä. Nyt kumpikaan osapuoli ei ymmärrä

toistensa arvomaailmaa. Jotakin on kuitenkin Venäjän puolella tapahtunut. Viipurissa on toista vuotta toiminut yliopiston suomen kielen osasto, jossa 30 opiskelee suomea pääaineenaan ja 70 toisena vieraana kielenä. Kiinnostus suomen kieleen ja kulttuuriin on kasvussa.

Meidän kotiseutumatomme eivät ole heijastelleet edellä kuvattuja negatiivisia käsityksiä. Päin vastoin esimerkiksi viime matkamme pääkohde Tervajoen kansakoulu edusti kulttuurimatkailua parhaimmillaan ja auttoi meitä ymmärtämään entisen kotiseutumme nykyisten asukkaiden olosuhteita.

Ensi kesänä on taas vuorossa kaksivuotiskauden päättävä vuosikokous, jonka pidämme heinäkuun alussa Vahviala-päivien yhteydessä. Siellä meillä on hyvä mahdollisuus tavata toisiamme, jutella ja esittää ideoita toiminnan kehittämiseen.

Lehtemme toivottaa kaikille lukijoilleen oikein Hyvää Joulua sekä parhaita menestystä Uudelle Vuodelle!

Heikki Koskelainen

TUHATKUNTA KOSKELAISTA

Maamme yleisin sukunimi on Virtanen. Heitä oli vuoden 2004 alussa 24 275. Melkein yhtä paljon oli Korhosia 23 700. Tämä käy ilmi Väestötietokeskuksen tilastoista.

Meitä Koskelaisia oli samaan aikaan 963. Kun tähän lisätään tyttönimestään luopuneet 328, ollaan luvussa 1 291. Lisäksi Väestötietokeskuksen kirjoissa on 478 ajasta ikuisuuteen siirtynyttä, jolloin se tuntee kaikkiaan 1 769 nimeä Koskelainen kantanutta henkilöä. Nykyisistä Koskelaisista elää Suomessa 906 ja ulkomailla 57. Miehiä on niukasti enemmän eli 495 naisten lukumäärän ollessa 468.

Sukuseurassamme on noin 200 jäsentä. Se on oikeastaan aika vähän moneen muuhun sukuseuraan verrattuna. Mitäpä, jos itse kukin meistä tavatessaan samannimisiä henkilöitä ottaisi puheeksi tämän sukujuuret ja mahdollisen kiinnostuksen sukuseuran jäsenyyteen.

Varsin monta mielenkiintoista elämäntarinaa on vaarassa jäädä unohtuksiin ja monta kiinnostavaa valokuvaa julkaisematta. Jäsenlehtemme Koskelaiset julkaisee niitä mielellään. Ottakaapa yhteyttä toimitukseen. Yhteystiedot löytyvät takasivulta.

Ilmi Koskelainen in memoriam

Lehtemme viime numeron jomentyä painoon saimme suruviestin: Ilmi Koskelainen on siirtynyt ajasta 87 vuoden ikäisenä ajasta läisyteen.

Ilmi sai elää pitkän elämän. Hän syntyi samana vuonna kuin Suomesta tuli itsenäinen valtio. Hän oli siten käytännössä yhtä vanha kuin Suomen itsenäisyys ja joutui omalla kohdallaan kokemaan itsenäisyyden ajan sekä suuret että vaikeat hetket. Näihin vaikeisiin aikoihin kuului niin suru sodassa kaatuneesta sulhasesta kuin kotiseudun menettäminen. Jo nuorena hän omaksui itsenäisyyden ajan ihanteet ja oli osaltaan myös itsenäisyyttä puolustamassa sotiemme aikana lottana sotatoimialueella.

Sodan jälkeen hän ennätti tehdä pitkän ja arvostetun päivätyön Suomen Teollisuustoimihenkilöiden Liiton taloudesta vastaavana henkilönä. Mutta eläkkeelle jäätyään hän ei pysähtynyt paikoilleen. Jo aktiiviaikanaan hän toimi mm. Pohjois-Haaga Seuran ja oman taloyhtiönsä hallituksessa. Kannelmäen seurakunta ja Viipuri-yhdistys olivat myös hänen työkenttiään.

Eläkkeelle jäätyään Ilmi toimi mm. eläkeläis-seuransa rahastonhoitajana ja ehkä entistäkin aktiivisemmin muissa luottamustehtävissään. Ilmi oli myös aina valmis hoitamaan yhteisiä asioita. Hän kuului niihin innostaviin ja aikaansaaviin ihmisiin, joiden varassa yhdistystoiminta lepää.

Sukulaiset ja kotiseutu, Viipuri, Vahviala ja koko menetetty Karjala olivat Ilmille rakkaita. Äidistään ja sisarestaan Tuovista hän huolehti ihailtavalla tavalla.

Koskelaisten Sukuseurassa hän oli keskeinen hahmo ja itseoikeutettu johtokunnan jäsen alusta lähtien kuolemaansa saakka. Tästä hän toimi kahden vuosikymmenen ajan rahastonhoitajana.

Ansioistaan Ilmi on palkittu monilla tavoin mm. Karjalan Liiton kultaisella ansiomerkillä. Koskelaisten Sukuseura kutsui Ilmi Koskelaisen kunniajäsenekseen 6.9.2001. Pohjois-Haaga seura on istuttanut hänen muistokseen nimikkokuusen.

Edellä on lueteltu muutamia Ilmin elämän keskeisiä tapahtumia tietäen kuitenkin hyvin, että ne kuvaavat häntä vain ulkoisten tuntomerkkien kautta. Me, jotka tunsimme hänet lähemmin, muistamme hänen valoisan olemuksensa, aidon kiinnostuksen läheisiin ihmisiin ja hänen kykynsä hoitaa asioita yhteiseksi hyväksi. Olemme menettäneet ihmisen ja lähimmäisen, jonka paikkaa ei helppo täyttää.

Heikki Koskelainen

TERVEISET KANADASTA

Hyvin täällä on jaksettu. Elämä on entisellään ja terveystäkin on tähän asti ollut molemmilla. Täytynee sanoa Tommiskan Ievan sanoilla: ”Kuuloo on riittämi, näköä on riittämi ja suu tekköö syntii niiku ennekkii”.

Miten kansannainen Ieva olikaan. Omalaatuisella huumorilla varustettu iloinen olento, joka osasi tuoda mielialansa ilmoille muidenkin iloksi ja huviksi. Olisinpa Ollamäen Mailaa osannut haastatella, niin olisi varmasti löytynyt paljon asiaa. Muistan hänen lainailleen näitä Ievan sanontoja, kun oli hän itsekin hyvän huumorin omaava. Tommiskalle oli Ieva tullut miniäksi. Mutta olen sukupapereista huomannut, että oman Isä-Heikin suku liittyy vahvasti Tommiskan sukuun. Siksipä Ieva puhutteli äitiäni eno-emännäksi.

Meillä on pieni paatti Tyynellämerellä vuodet ympäri vedessä, ja pidämmekin sitä kesäpaikkana, jossa voi yöpyä. Se on mieheni Nissen harrastus sanaristikoiden lisäksi. Kalat ovat melkein hävinneet entisiin vuosiin verraten. Mutta juuri ja juuri on lohessa pysytty. Merivesi on hävyttömän kylmää, mutta keskikesällä minun on sinne pakko pulahtaa. Siellä voi iltaisin ihailla auringon laskua, kun punainen pallo katoa mereen. Tai katsoa kun lokkiparvet ovat ryhmittyneet aamuaterian jälkeen rannalle. Siinä ne kylläisinä, hiljaisina, samassa asennossa päät samassa suunnassa katselevat aurinkoa. On todella puhutteleva näky. On kuin äänetön aamuhartaus olisi heillä menossa.

Nyt kun internetistä seuraamme Suomen uutisia päivittäin niin olemme ajan tasalla siinä suhteessa kansanne. Ei tässä elämän kuvassa ole juuri muuta eroa kuin ilmasto. Nytkin marraskuun puolivälissä on pari päivää ollut aurinkoista ja lämmintä kuin kesällä. Vain syksyn värikkäät lehdet ovat jo pudonneet maahan.

Ollessani viime vuonna siellä Raamattuopistossa tapasin opiskelijoita, joista monet kehuivat Radio Dein ohjelmia. Kuuntelin niitä lähetyksiä siellä sen verran, että kiinnostus heräsi. Viime elokuussa aloitin täällä kuuntelemisen. Iltalähetykset ajoittuvat meillä täällä 10 tunnin aikaerolla aamupäivään ja joskus kello herättelee jo aamuneljältä kuuntelemaan. Se aamupäivä onkin sitten yhtä juhlaa.

Lähestyvissä Joulun ajassa Hyvää Joulua ja Siunausta Uuteen alkavaan armonvuoteen 2005.

Kerttu Waselius

TERVAJOELLA JA VIIPURISSA

Perinteinen kotiseutumatkamme tehtiin tällä kertaa tavallista aikaisemmin eli ennen helluntaita 22.5.2004. Matkan pääkohteena oli Tervajoen kansakoulu, jota monet sukulaisemme ja tuttavamme ovat aikanaan käyneet. Kyseessä ei olekaan mikä tahansa kyläkoulu, sillä koulun historia, ehkä vanhimpana Suomessa, alkaa jo vuodesta 1855 eli 11 vuotta ennen kansakouluasetuksen antamista.

Matkaamme suosi aurinkoinen, joskin vielä koleahko alkukesän sää. Jo totuttuun tapaan pientä kankeutta esiintyi tälläkin kertaa passintarkastuksessa, mutta alussa oli ongelmia myös bussimme polttoaineen suodattimissa, mutta rajanylityksen jälkeen matka sujuikin jo leppoisasti ja aikataulun mukaan. Hannu Koskelainen oli entiseen tapaan hoitanut matkan järjestelyt moitteettomasti ja edulliseen hintaan.

Bussimatkan aikana pääsimme jo Ilmo Kekkonen selkeiden ja mielenkiintoisten alustusten avulla asennoitumaan Tervajoen vaiheisiin, sen asutukseen, kartanoihin ja elinkeinoihin. Ennen koululle tuloa mukaamme liittyi ystävämme Mikko, Mihail Kostolomov, joka sitten koko matkamme ajan toimi erittäin asiantuntevana oppaana.

Tervajoen uuden koulun pihalla meitä oli vastassa koulun johtaja ja muitakin opettajia sekä muutamia oppilaita. Vastaanotto oli sydämellinen. Koulurakennuksia ja koulun toimintaa esittelivät koulun johtaja Lumila Smirnova ja englanninkielen sekä musiikin opettaja Natalia Akimova.

Koulun nykyinen n. 20 vuotta vanha päärakennus edusti helposti tunnistettavaa uudempaa neuvostoliittolaista arkkitehtuuria. Enemmän meitä kuitenkin kiinnosti 1891 valmistunut ja kymmenen vuotta myöhemmin laajennettu vanha puinen rakennus. Julkisivultaan se oli vieläkin kunnossa vaikka ajan kulumisen puhuikin sisätiloissa omaa kieltään. Nykyisin se palvelee lähinnä käsityö- sekä liikuntatiloina.

Esittelyn jälkeen venäjäntaitoinen johtokuntamme jäsen Leena Koskelainen ojensi Seuran puolesta entisen viipurilaisen firman Hackman Oy Metoksen valmistaman ja lahjoittaman 10 litran teräskattilan kauhoineen ja nuijineen. Koulun johtaja kiitti lahjasta ja kutsui meidät ensi vuonna pidettäviin koulun 150-vuotisjuhliin.

Koulun perusteellisen läpikäynnin jälkeen oli jäähyväisten aika. Sen jälkeen suuntasimme suoraan Viipuriin toteamaan, että Viipurin linna on paikallaan ja että sen tornista avautuvat mahtavat näköalat kaupunkiin ja Viipurinlahdelle. Linnan museossa oli tällä kertaa myös suppeahko viipurilaista

jatkuu sivu 5

Suomen ajan taidetta kuvaava erikoisnäyttely. Aikaisemmilta käynneiltämme tutussa ravintola Labyrinthissa nautitun lounaan jälkeen oli tilaisuus liikkua myös kaupungilla. Itse pistäydyimme Aulikin kanssa hienosti kunnostetussa ja osittain vielä työn alla olleessa ortodoksisessa kirkossa, jossa saatoimme seurata alttaripalvelusta ja ihailla kirkkokuoron kaunista laulua. Kirkon harras tunnelma innoitti meidät myös sytyttämään kynttilät niiden läheisten muistolle, jotka eivät koskaan saaneet tilaisuutta palata omalle synnyinseudulleen.

Paluumatkalla laskimme kukat Vahvialan hautausmaalla sinne haudattujen sankarivainajien samoin kuin entisten vahvialaisten yhteiselle hautausmaakerkille. Tietenkin poikkesimme myös suvun syntysijoilla Koskelan koskella, jossa kuunneltiin kosken kohinaa ja tutkittiin kallioon hakattua sukuvaakunaa. Oppaamme Mikko esitti myös matkamme viime vaiheissa näytteitä laajasta yleisivistyksestään esittelemällä niin Kalevalan tulkintoja kuin Vahvialan kartanoiden vaiheita.

Aika monen hengen voimalla todettiin, että olipa onnistunut kotiseutumatka, ehkä parhain kautta aikojen.

Heikki

Tervajoen koulu venäläisin silmin

Käynti Tervajoen koululla oli tämänvuotisen koti-seutumatkan kohokohta. Mainiolla oppaallamme ”Mikolla” Mihail Kostolomovilla on koulun erityinen suhde, sillä hän itse käynyt sitä ja hänen äitinsä oli ollut koulun opettajana. Mikko kertoi äitinsä Nadezhda Kostolomovan opettaneen koulussa lähes 40 vuotta ei ainoastaan matematiikkaa, fysiikkaa ja kemiaa, vaan myös musiikkia, voimistelua ja käsitöitä. Tämän lisäksi hän johti useita kerhoja. Ei ihme, että koulu muodostui myös hänen perheelleen läheiseksi.

Mikko on myös esitellyt koulun historiaa seudun nykyisille asukkaille viipurilaisen sanomalehden Vyiborgskie Vjedomostin koko sivun jutussa v. 2001. Lainaamme vapaasti kääntäen siitä muutamia kohtia.

Kirjoittaja kertoo artikkelinsa aluksi, että kun vuoden 1980 olympialaisia varten maantietä oioitiin, jäi Tervajoen kylä sivuun Viipuriin vievästä pääväylästä. Kuitenkin varsin usein saattaa kesäaikaan nähdä suomalaisen bussin iäkkäine matkustajineen kääntyvän Tervajoelle ja pysähtyvän koulurakennuksen vastapäätä. Heitä ei kuitenkaan kiinnosta tiilinen tiensuuntainen rakennus vaan vanha ja rapistunut puinen koulutalo ”heidän koulunsa”. Koulun, joka on säilyttänyt muistot lapsuudesta ja

nuoruudesta, ystävydestä ja ensirakkaudesta. Hän jatkaa edelleen yhtä runollisesti, että mieleen palaavat kasvot opettajista, jotka opastivat hyvään, jakoivat tietoa maailmasta, joka koulun kynnyksen takana oli kuitenkin osoittautuva kyynisemmäksi ja monimutkaisemmaksi kuin miltä se oli ensimmäisellä luokalla näyttänyt.

Niin, tämä oli heidän koulunsa, mutta nyt se on meidän. Onhan koulu osa elämää. Siteet entisen ja nykyisyyden välillä eivät ole niinkään syntyperäisiä kuin henkisiä.

Koulun vanhemmasta historiasta ei aiemmin ole ollut tietoa. Sen venäläinen historia alkaa vuodesta 1945, aluksi Neuvosto-tervajoen, sittemmin vuodesta 1948 uudelleen nimettynä Bolshoje Polen kouluna. Vasta vuonna 1988 veimme äitini kanssa koululle ensimmäisen suomalaisen ja koulun kasvatin Veikko Sollon. Tervajokihan oli raja-aluetta, jonne pääsy oli tiukasti rajoitettua. Vasta tuolloin sai 30 vuotta koulun opettajana ollut M. Kostolova kuulla, että Tervejoen koululla on erityisasema suomalaisen koululaitoksen historiassa. Koulu, alkuaan ”rahvaan” sittemmin kansakoulu, on aloittanut jo vuonna 1855 eli 11 vuotta ennen kansakoululaitoksen perustamista. Koulun perustajia ja tukijoita olivat muutamat paikalliset kartanonomistajat, mutta tontin koulurakennukselle lahjoitti Adam Kuningas, alkuaan köyhistä oloista lähtenyt vuokraviljelijän poika.

Kirjoittaa mainitsee myös Krohnien kulttuurisuvun kuuluneen koulun perustajiin ja sen tukijoihin, olihan myöhempi professori Julius Krohn ollut nuorena ylioppilaana koulussa opettajana. Artikkelissa kerrotaan laajasti myös muista koulun tukijoista ja seudun historiaan liittyvistä muista nimekkäistä henkilöistä Aino Kallasta ja koulun pitkäaikaista opettajaa August Junnolaa myöten.

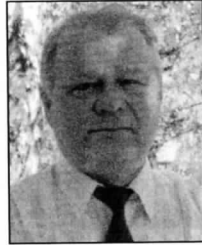
Koulun nykyinen johto on huolissaan siitä, kuinka taloudelliset voimavarat riittävät huolehtimaan vanhan rakennuksen kunnosta ja sen ullakolle olevasta museosta. Tällä olisi merkitystä paitsi koulun nykyisille myös entisille oppilaille ja kiinnostaisi myös turisteja. Erityisesti, jos Suomesta onnistuttaisiin saamaan koulun historiaa kuvaavia dokumentteja, valokuvia ja erilaisia kouluun liittyviä esineitä.

Heikki Koskelainen

Ilmo Kekkonen

VAHVIALAN VAIHEITA

Auttaminen

Viipurin ja Kymijoen välisen alueen asuttamisesta on vähän kirjallisia tietoja tai tutkimustuloksia. Viipurin kaupungin, Vahvialan ja Säkijärven alueilta on kuitenkin löydetty asutuksen merkkejä kivikaudelta lähtien. Asutuksen arvioidaan jatkuneen katkeamattomana läpi pronssi- ja rautakausien. Löydöt ovat kuitenkin vähäisiä.

Viipurinlahteen laskevien jokien suut on asutettu pysyvästi viimeistään 1300-luvulla. Asutus on levinnyt kohti latvavesiä. Aluksi asutus on ollut harvaa ja kylät hyvin pieniä. Maanviljelyn kehittymistä kaskeamisesta peltoviljelyyn helpotti se, että Suomenlahden rantojen savi- ja maat ulottuvat Säkijärvelle ja Vahvialaan.

Ruotsin vallan aikana oli hallinnollisena yksikkönä Viipurin suurpitäjä, joka oli samalla seurakunta. Siitä erotettiin vuosisatojen mittaan useita kappeliseurakuntia, joista sitten tuli itsenäisiä pitäjää. Ainakin ajoittain myöhemmän Vahvialan alue kuului Kakkisten (Cackis) eli Johanneksen kappeliin.

Ruotsin valtio verottaa

Viipurin länsipuoliset kylät olivat kaupungin läheisyydestä huolimatta pääosin syrjässä valtaväyliltä. Niitä läänitettiin vain rajoitetusti. Rastituksia oli silti riittävästi. Ruotsin valtio oli tiukka verottaja. Jo vuonna 1331 kuningas vahvisti karjalaisten tehdyn verotussopimuksen. Veron perusteena oli vielä metsästystalouteen viittaava savu tai jousi. Myöhemmin tilalle tuli maatalouteen perustuva koukku.

Rahan lisäksi veroiksi kelpasivat turkikset ja vuodat, vilja, heinä, oljet, maltaat, humalat, kynttilät, voi, munat, lohi ja hauki, sekä sysi-puut, hirret, lankut, laudat, halot, terva ja päreet. Myös läski, vasikat, naudat, karitsat, jänikset ja linnut hyväksyttiin.

Verotusta varten pitäjää jaettiin neljänneskuntiin. Sitä johti neljännesmies eli kansan parista nimetty verovouti. Vuonna 1540 Vahvialan ja Tervajoen kylät kuuluivat Olli Pekanpojan (Olof Persson) neljänneskuntaan, joka oli alueeltaan paljon myöhempiä Vahvialan pitäjää suurempi.

Veroja maksettiin myös kirkolle. Piispalle kuului jokaisen talon antaa vuosittain kaksi karpän- tai nädännahkaa. Kirkkoherra kantoi kymmenyksensä tuloista. Lisäksi papeille mak-

settiin erikseen kaikista kirkollisista toimituksista.

Verotus oli suoranaista ryöstämistä. Se aiheutti mellakoita ja valituksia. Talonpojat hävisivät ne säännöllisesti. Jopa vastuulliset virkamiehet maaherraa myöten myönsivät verotuksen sietämättömän tason. Se aiheuttikin pakoa Savoan ja Inkeriin sekä talojen autoitumisia.

Viipurin linna aiheutti omat rasituksensa. Sinne jouduttiin jatkuvasti viemään puutavaraa ylimääräisinä suorituksina. Linnaan oli tehtävä päivätöitä ja ajoittain asetettava pysyvä työ mies. Linnan hyväksi oli tehtävä suuria kuljetuksia, joissa ajoittain oli mies ja hevonen talosta talvikaudet.

Sotilaita tarvittiin jatkuvasti erityisesti Ruotsin suurvaltakauden sotiin. Tarve täytettiin aina vaikka pakko-otoin. Ruotsin ruotujakolaitoksessa neljä taloa asetti yhden ruotusotilaan, mutta se ei sodan aikana koskaan riittänyt. Ruotujakolaitos ehti juuri ja juuri valmiiksi Suureen Pohjan sotaan.

Veroista yli jäävät tuotteet voitiin myydä tai vaihtaa kaupungissa. Talonpojat tarvitsivat ainakin suolaa ja kangasta sekä rautaa työkaluihin. Viipurista sai kaikkea, myös ylellisyyksiä, kuten koruja. Tupakka kuului nautintoaineisiin 1600-luvun puolivälistä alkaen.

Maaseudulla kierteli luvattomia kulkukauppiaita eli laukkuryssiä. He olivat usein Itä-Karjalasta ja ortodokseja. Asioinnista heidän kansaan sakotettiin. Kauppa ei siihen loppunut.

Venäjän valta taannuttaa

Liittäminen Venäjään 1721 - asiallisesti jo 1710 - aiheutti suuren taantumana myös maaseutuväestössä. Elintasokuilu Ruotsin puoleiseen Suomeen oli niin suuri, että se aiheutti kauhistuttavaa hämmästelyä ulkopuolisissa. Tietyllä tavalla tilanne muistutti nykyistä. Rajan molemmin puolin vain oli suomalaisia.

Verotus keveni hieman, samoin sotilasrasitus. Tilalle tulivat velvoitteet osallistua Viipurin linnostusten rakentamiseen. Väkeä vietiin myös Pietarin rakennustöihin.

Sotaväenottoja toimeenpantiin ajoittain, mutta erityisesti vuodesta 1797 alkaen Napoleonin sotien aikana. Aina 500 miestä kohti otettiin arvalla 3-5 rekryyttiä. Palvelusaika oli 25 vuotta. Rekryytti jäi tavallisesti sille tielleen. Kun valittu sai tietää kohtalostaan, hän lähti yleensä karkuun ja oli valittava uudet miehet. He puolestaan lähtivät nyt pakosalle, jolloin kierre vain jatkui. Rahvaan puolesta sotaväenottoa valvoivat ns. sotamiesstaarostat. Tällainen on ollut myös Vahvialassa.

Virkamiehet olivat edelleen enimmäkseen ruotsinkielisiä, joskin saksalaisia ja venäläisiä tuli joukkoon. Rahvaalle heiltä riitti vielä vähemmän ymmärrystä kuin ruotsinkielisiltä. Usein oli asiat eri virkaportaissa esitettävä eri kielillä. Asioiden hoidon hankaluuksia on nykypäivinä vaikea ymmärtää. Viipuriin perustettiin kyllä oma hovioikeus 1830-luvulla, mutta silti tavallisen talonpojan oli mahdotonta hoitaa asioitaan ilman apua. Papit alkoivat sentään 1800-luvun lopulla osata suomea. Kansankielillä oli kyllä aiemmin pidetty saarnoja ja luettu rukouksia. Kirkonkirjat pidettiin ruotsiksi 1860-luvulle asti.

Venäjän vallan aikana elettiin muuten paljolti entiseen tapaan. Tervanpoltto ja kaskiviljelys vähenivät ja tilalle raivattiin vähitellen peltoja. Maanviljelyksen ja karjanhoidon tuotto oli silti huono. Vasta kun opittiin valmistamaan keuvollista voita ja juustoa, alkoi tilanne parantua. Puutavaraa myytiin, mitä irti saatiin. Viipurin seudulle perustettiin runsaasti uusia sahoja. Eri-tyisesti Saimaan kanavan valmistuminen 1856 lisäsi puutavaran tuontia. Rahdinajo säilyi eräänä lisäansiona ja oli ajoittain hyvin yleistä. Matkalla saatettiin olla koko talvikausi.

Omaksi kunnaksi ja seurakunnaksi

Vuonna 1917 esitti Viipurin länsipuolisten kylien edustajisto Vahvialan oman seurakunnan perustamista. Neljä vuotta aiemmin vihitty hautausmaakin oli valmiina. Uuteen kuntaan olisi tullut peräti 36 kylää. Valtioneuvosto viisaudessaan supisti kuitenkin ehdotusta. Päätöksellään 23.07. 1919 se määräsi uuteen Vahvialan seurakuntaan ja maalaiskuntaan erotettavaksi 11 kylää Viipurin maaseurakunnasta. Lisäksi kuntaan liitettiin kaksi kylää (Häsälä ja Rakkola) Säkkijärvestä, yksi kylä Lappeesta 1923 ja viimeisenä Tervajoen kylä Viipurin maalaiskunnasta 1924.

Kuntaan kuului lopuksi yhteensä 15 kylää. Kirkonkyläksi ja samalla kunnan nimeksi tuli Vahviala. Kunnan alue oli 287 neliökilometriä, josta viljeltyä noin 4900 hehtaaria. Asukasluku oli 1939 yhteensä 5975 henkeä eli kunta oli keskisuuri. Vahvialan seurakunnan kirkkoheraksi määrättiin Inkerinmaalla toiminut Aleksanteri Vehniäinen (1868 - 1963). Hän jäi virassaan ainoaksi.

Kunta sijaitsi Viipurin länsipuolella Lappeenrantaan ja Kouvolaan johtavan rautatien kahden puolin ja siitä länteen runsaat 15 kilometriä. Pohjoisessa kunta rajoittui Ylämaahan ja Lappeeseen, lännessä Säkkijärveen ja idässä Viipurin maalaiskuntaan.

Kunnan itäosassa oli rautatie ja sen suunnas-

sa kunnan alueen ulkopuolella Viipurin - Lappeenrannan valtatie sekä Saimaan kanava. Etelässä oli Viipurin - Haminan valtatie ja vesitie niin Viipuriin kuin valtamerille. Kunnan sijainti oli kehitystä ajatellen erinomainen.

Sotien aika

Talvisodan alettua Vahviala oli muutaman keran pommituskohteena. Helmikuussa 1940 pommitettiin Tervajokea ja Nurmin aseman seutua. Mannerheim-linjan murruttua Summassa annettiin 17. helmikuuta evakuoitintääräys. Naisia, lapsia ja vanhuksia alettiin koota asemille turvaan lähetettäväksi. Tällöin tuhoutui pommituksessa Nurmin asemalla koulu, jossa kymmeniä ihmisiä kuoli ja haavoittui. Suuria tuhoja syntyi myös useissa muissa kylissä. Rata katkesi junilla liikennöimättömään kuntoon.

Evakuointi keskeytyi muutamaksi päiväksi. Vasta 21. helmikuuta alkaen lähtivät raskaat junat kohti Länsi-Suomessa sijaitsevaa Punkalaidunta, joka oli määrätty evakuointikunnaksi. Sinne tuli Vahvialasta kaikkiaan 4400 evakkoa sekä kunnan toimielimet. Viimeiset saapuivat vasta huhtikuussa. Samaan aikaan alkoi hajauttaminen lähikuntiin Pöytyälle, Oripäähän, Yläneelle ja Karinaisiin.

Valtioneuvosto teki kesällä 1940 päätöksen vahvialalaisten sijoittamiseksi Porvoon seudulle. Osa ehtikin siirtyä. Evakkojen toimeentulo ja elämä muutenkin oli heikkoa. Pika-asutustilojen muodostaminen kävi hitaasti.

Jatkosodan aika

Uusi sota syttyi 22. kesäkuuta 1941. Jo heinäkuussa alettiin valmistella paluuta kotiseudulle. Sitä johtamaan muodostettiin kunnalle erityinen esikunta. Ylämaalta 22.8. etenemään lähteneet 8. Divisioonan joukot valtasivat pikavauhtia Vahvialan. Neuvostojoukot vetäytyivät kiireesti Viipurin suuntaan. Jo 24.8. ilmoitti Päämaja, että seuraavalla viikolla saisi aloittaa muuton takaisin. Etujoukko lähtikin välittömästi. Se totesi kunnan alueen osittain pahoin hävitetyksi, osittain säilyneen lähes ennallaan. Rakennuskannasta oli karkeasti 50 % tuhoutunut kokonaan tai ainakin pahoin. Korjaus- ja siivoustöihin ryhdyttiin heti.

Asukkaita palasi vuoden 1941 loppuun mennessä 855 ja seuraavan vuoden aikana 3600. Palanneiden kokonaismäärä nousi lopulta yli 4000:ään. Huomattavaa on, että tästä puuttuivat rintamalla olevat sotilaat. Lähes kaikki muut siis palasivat.

Kunnan elämä palasi asemasodan vuosina lähes normaaliksi. Jälleenrakennus oli laajaa. Kunnan kaikki toimialat pantiin käyntiin.

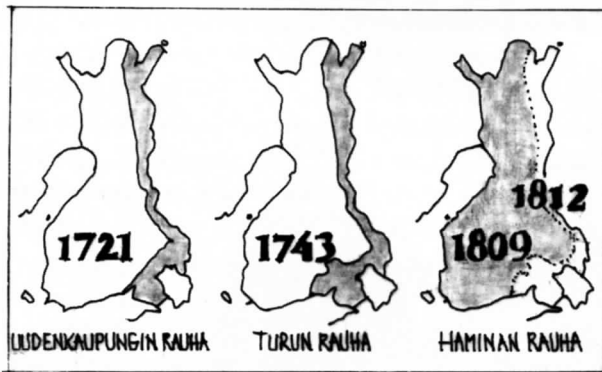
tiin itsenäisyyden ajalle asti myös Venäjän valtaan joutuneessa Karjalassa.

Ylimpänä paikallisena oikeuden käyttäjänä oli laamanni vuodesta 1435. Oikeudenhoitoa selvennettiin perustamalla (tai uudelleen elvyttämällä) Viipurinlahden alueelle Rannan kihlakunta 1560-luvulla. Käräjät pidettiin Viipurissa, mutta joskus Koivistolla tai Säkkijärvellä.

Venäjän raja siirtyi Inkerinmaalle Stolbovan rauhan jälkeen. Viipuri ei enää ollut rajalinnoitus, joten linnalääni lakkautettiin 1624 ja tilalle tuli maaherran johtama hallintolääni. Kaupunki koki kukoistuskauden. Vuoden 1640 tienoilla Viipuri oli, Turun kanssa kilpaillen, Suomen johtava kauppakaupunki, jossa oli peräti 3500 asukasta. Sen ajan kaupungille asukasmäärä oli suuri. Suomalaisia oli enemmistö. Heitä oli vielä paljon kauppiassa, mutta muuten he muodostivat ruumiillista työtä tekevän alaluokan. Viipuri oli hyvin kansainvälinen mm. saksalainen porvaristo oli vahvassa asemassa.

Venäjän aika

Venäläiset valtasivat kaupungin 1710. Se hävitettiin ympäristöineen pahasti. Virallinen liitos Venäjän keisarikuntaan tapahtui Uudenkaupungin rauhassa 1721. Suomen itsenäistymiseen se oli ”vanha venäläinen kaupunki”. Ruotsalainen hallinto ja verotus lakkasivat toimimasta. Ruotsin ja Venäjän keisarikunnan lait olivat voimassa samanaikaisesti, mutta rajan siirryttyä 1744 Kymijoenlehdelle muodostettiin Viipurin kuvernementti, johon Viipurin, Kymenkartanon ja Käkisal-

men provinssit kuuluivat. Ruotsin lait määrättiin voimaan kuvernementin alueella. Se selkiinytti hieman oikeudenkäyttöä. Tosin venäläiset virkamiehet vaativat oman lainsäädäntönsä noudattamista.

Viipurin kaupungin asukasluku oli v. 1718 vain 1300 henkeä. Se oli nyt rajalinnoitus Ruotsin suuntaan. Venäläinen virkamiehistö ja sotaväki löivät kaupunkiin voimakkaan leimansa. Keisarinna Katariina II sääti 1785 lain, joka teki kaupungit tasavertaisiksi ja antoi jokaiselle haluk-

kaalle oikeuden käydä kauppaa. Pietarin merkitys kaupalle oli alusta alkaen suuri.

Porvariksi pääsy oli nyt helppoa suomalaisillekin. Kaupan kasvu lisäsi nopeasti asukasmäärää. Se oli noin 3000 vuonna 1786, heistä alle puolet suomalaisia. Maaseurakunnassa eli Viipurin pitäjässä oli 8800 asukasta, kaikki suomalaisia. Heidän kirkkonaan palveli vanha luostarikirkko. Se korjattiin kauniiksi 1833. Muunkieliset kuuluivat kaupungin ruotsalaiseen, saksalaiseen tai ortodoksiseen (venäläiseen) seurakuntaan.

”Vanha Suomi” eli Viipuri ympäristöineen ja Karjalan kannas liitettiin Suomen suuriruhtinaskuntaan 1812. Nyt tuli voimaan molemmille Suomen molemmille osille yhteinen ruotsalainen lainsäädäntö. Viipurin oma hovioikeus tulkitse sitä vuodesta 1839 alkaen.

Viipurilta katosi rajakaupungin asema uudelleen. Kauppa kehittyi entisestään. Pietari nieli kaiken mitä myytävää suinkin löytyi. Myös ulkomaankauppa oli vilkasta. Kaupungin asukasluku kasvoi kovaa vauhtia. Se oli 1870 noin 8500, 1897 noin 20 000 ja v. 1900 jo 32 000.

Liikenneyhteydet paranivat, kun Saimaan kanava 1856 avasi reitin Saimaan valtavalle metsäalueelle ja 1871 valmistui rautatie Pietarista Riihimäelle.

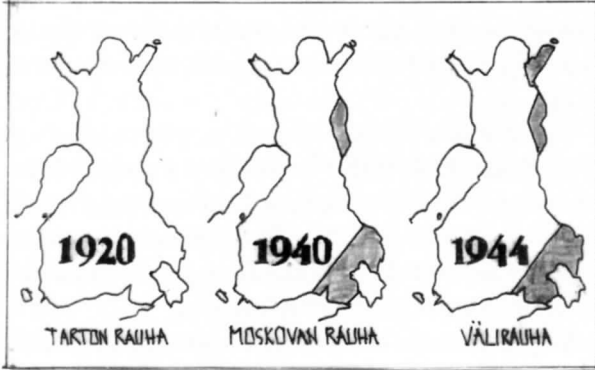
Rata Imatralle valmistui 1892, Sortavalaan 1893 ja Joensuuhun 1894. Nämä rakennusvaiheet antoivat töitä kaikille halukkaille. Höyrylaivat tehostivat ja nopeuttivat vesiliikennettä. Toisaalta parantuneet yhteydet söivät töitä rahdinajajilta.

Viipuri oli hyvin kansainvälinen muistuttaen enemmän saksalaista kaupunkia kuin suomalaista, saati sitten venäläistä. Kielinä käytettiin saksaa, suomea, ruotsia, venäjää ja ranskaakin. Suomen kielen asema vahvistui vähitellen arkikäytössä jo 1700-luvun lopulla, mutta eritoten 1880-luvulla. Suomenkielisellä pyhäkoululla valistettiin rahvasta. Se ei pitkään juuri muuta opetusta saanutkaan. 1800-luvun puolivälistä alkoi vähitellen tulla suomenkielisiä julkaisuja. Ruotsi oli virkakieli, mutta muuten sitä käytettiin melko vähän. Saksa oli nimenomaan kauppiaiden, mutta myös virkamiesten ja sivistyneistön kieli. Sen osaamisen arveltiin helpottavan venäjänkielen oppimista. Sehän kuitenkin oli valtakunnan pääkieli.

jatkuu sivu 10

Karjalan pääkaupunki

Suomen itsenäistyttyä 1917 Viipurista tuli Karjalan ja koko Itä-Suomen pääkaupunki. Sen kulttuurielämä oli vilkasta. Kaupungissa oli monta merkittävää teollisuuslaitosta. Viipurin ulkosatama Uuras oli tärkeä puutavaran vientisatama. Kaupungissa oli piispanistuin Savonlinnasta siirrettynä vuodesta 1925. Varuskunta oli maan suu-

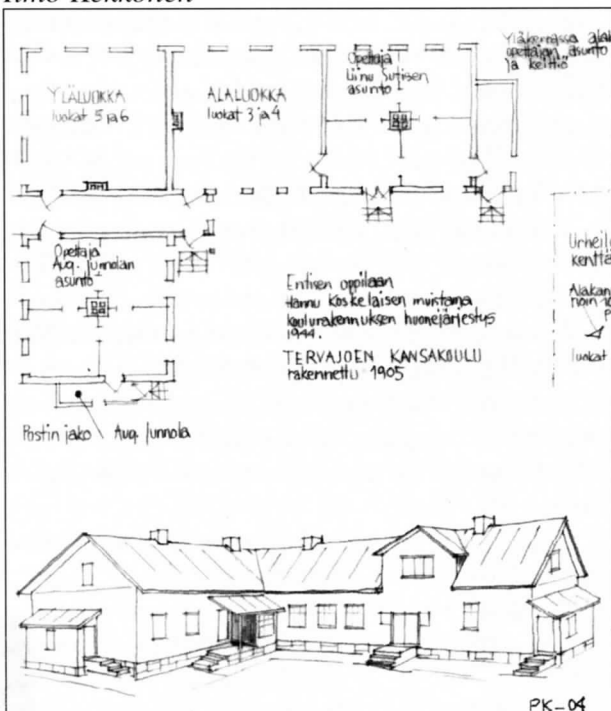

rin. Viipurissa oli 12 oppikoulua sekä 12 eri alojen ammattikoulua ja -opistoa. Näitä olivat mm. musiikki- ja kirkkomusiikkiopistot ja taidekoulu. Viipuri oli myös monissa urheilulajeissa maan johtava kaupunki.

Talvisodan alkaessa asukasluku oli 72 700. Kaupunki oli Suomen toiseksi suurin. Moskovan rauhassa 1940 Viipuri kuului Neuvostoliitolle luovutettuun alueeseen. Se otettiin takaisin 1941, mutta venäläiset valtasivat sen lopullisesti 20.6. 1944.

Viipurilla on edelleen erikoinen asema karjalaisten ja muidenkin suomalaisten sydämissä.

Ilmo Kekkonen

Hannu Koskelaisen muistikuva Tervajoen koulusta

Pirtuaikaakin on eletty

Pentti Koskelainen Porvoon Kaarenkylästä muisteli v. 1996 omaa 18 vuotiaana yhdessä veljensä Einon kanssa tekemäänsä seikkailua:

Iltahämärissä ajettiin Säkkijärven puolelle Nisalahteen, jossa kokoontuttiin yhteen navettaan odottamaan opastajaa. Pentti epäili jo navettaan mennessään nähneensä joitakin outoja miehiä. Pirtukanisterien varastopaikalle opastajaa odottaessa kului aikaa. Kun tämä viimein tuli, lähdettiin liikkeelle. Pentti kulki viimeisenä.

Heti ulos päästyä syttyivät taskulamput. Nurkan takaa tulivat poliisit. Poliisit huusivat pysähtymään ja ampuivat varoituslaukauksia. Pentti, joka oli ensi kertaa reissussa, häkeltyi niin ettei osannut tehdä mitään ja jäi seisomaan. Muut, kokeneemmat pakenivat heti eri suuntiin.

Lentäviä poliiseja oli kolme. Pentti jäi kiinni ja jäi kuulusteltavaksi. Häneltä tivattiin viinon varastopaikkaa. Mutta eihän Pentti sitä tiennyt. Hänet komennettiin maahan makuulle ja vedettiin saappaat pois jaloista.

Poliisit iskivät kepeillä jalkapohjiin ja tivasiivat jakelupaikkaa. ”Mistä viinakanisterit noudataan?” Ei Pentti sitä tiennyt ja ei näin voinut muuta kuin toistaa, ettei hänellä ole siitä tietoa. Aikansa poliisit kepittivät jalkapohjia ja sitten päästivät hänet vapaaksi kehottaen painumaan kotiansa.

Eino haki samana yönä aamuyöstä lastin Nisalahdesta. Rauhallisen kylmäpäisesti.

Pekka Koskelainen

Pentti Koskelainen välirauhan aikana 1941 Pöytyällä. Vain lomalla armeijasta. Palvelusajaksi kertyi vähän vajaa viisi vuotta 1939-1944

Evakkojen kylä

Ote Hannu Koskelaisen uutuuskirjasta:

Itselliset Tahvo ja Sofia

Oli hiostavaa ja ilmassa ukkoshauteen tuntua. Tahvo ei kuitenkaan kampeita päältänsä heittänyt eikä moiseen hassutukseen lähtenyt, vaan hänen päällään oli samainen pusero kesät talvet, niin kauan kuin kaulusta kesti. Hän oli kasvoiltaan vähän niin kuin seinästä reväisty, hieman rosopintainen ja katseeltaan sisäänpäin lämpiävä mutta kuitenkin sellainen, että häneen voi luottaa ja hänen karun olemuksensa läpi saattoi nähdä lempeän sydämen. Lempeän kuten Sofiankin, jonka elonpolkua on sen koko matkan aikana varjostanut puute ja köyhyys, mutta jonka hyväntahtoista olemusta ei elon myrskyt olleet pystyneet nakertamaan, vaan hänen siroilta, melkeinpä lapsenomaisilta poskiltaan hehkui hyvää tahtoa kaikille ihmisille. Sofian ja Tahvon rakkauden yhdistävänä voimanlähteenä oli puute.

Tahvo käyskenteli pihamaalla tarkkaillen rutiivua kasvustoa, tarkkaili ja katse tavoitti nurmikolla matoa vetävään rastaaseen. Rastas veti ja veti mutta samalla kun se pinnisti, sen peräpäätä petti ja ruoholle tipahti jotain. Sitä Tahvo tutkimaan ja teki merkittävän havainnon:

- Rastaa paska on ihan mustaa. Mustikat on kypsii, hän kiljaisi pyykkejä narulta keräilevälle Sofialle ja tuota pikaa hän lähti hakemaan koreja. Sofian korin hän jätti Vehkasuolle johtavan polun päähän ja lähti matkaan. Hän tiesi vanhastaan, että jos jäi akkoja pihalle odottamaan, niin odottaa sai, vaan kun lähti menemään, niin ei enemmälti tarvinnut hoptella kun kiire niille tuli. Sofia tosin keräili nyt narulta kuivuneita pyykkejä ja se hieman muutti asiaa. Tahvo pysähtyi metsän reunaan:

- Alaha joutuu! hän huikkasi pihan suuntaan ja niin askeleita kiirehtien Sofia tuli. He suuntasivat suoraan Vehkasuon ja Pakarakallion väliselle suonlaidan loivalle kuusikkorinteelle jossa todellakin mustat mustikat napittivat poimijaa mustilla silmillään. Tosin normaalia pienemmällä kuivuudesta johtuen, mutta kuitenkin. Kun niitä oli paljon, niistä kertyi koriin täytettä.

Ei siinä poiminnan lomassa juttua tullut muuta mitä paarmojen ja itikkojen kiusaa manailtiin eikä huomattu, miten Pakarakallion takaa itäinen taivaanranta kumahteli ja synkkeni. Vasta kun aurinko pimeni ukkospilven alle, poimintaan uppoutuneet huomasivat tullessa ylläte-

tyiksi. Taivas paukkui ja jyrisi, salama seurasi salamaa ja vettä tuli kuin saavista kaataen. Kuusen alle turvaan kyyristyneet avuttomat ihmiset hämmästelivät luomakunnan voimannäytettä:

- Mistähän tällainenkin jumalanilma on peräisin, ihmetteli Tahvo hiljaisella äänellä Sofialle. Niin aralla ja hiljaisella, että Sofian oli vedettävä pääliina korvan taakse kuullakseen. Tahvo tiesi vanhastaan, että tällainen sää, jolloin ilma täyttyi salamoista ja taivaan kansi on halkeamaisillaan mahtavista jyrinöistä, ei ollut sattumalta saatua. Ei etenkään, kun saman aikaisesti yön mustat pilvet paiskivat maata suurin pisarain ja karpalon kokoisin rakein sekä Pakarakalliolta maailman rakentamisen aikana rinteeseen vierineet kivet läiskivät sateen pieksennässä kuin syysmyrskyn irrottamat vanhan niittyladon nurkkalaudat. Poimintakypsät mustikat Herran käsi raiskasi maahan eivätkä edes mustikan varret kestäneet rakeiden iskuja vaan lehdeettömän alastomiksi nekin:

- Tätä se maailma hullutus tietää. Tää Jumalan ilma on merkki siitä, ettei Taivaa Isä kato hyväl silmällä tätä nykyajan maailmamenoa. Naisetkii naamojaa maalailevat ja kulkoot lyhviis hammeissa. Kuuluut jo varpaa kynsiikii maalaileva. Vaikka kirjassa sanotaa, että Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, hän saarnasi jatkaen:

- Onks kukkaa nähnyt Jumalan maalaileva varpaita, puntaroi Tahvo äänetönnä kuuntelevalle ja pelosta vapisevalle puolisolleen, joka tosin ei ollut milloinkaan syyllistyneen moisenlaisiin hullutuksiin. Tahvo kyllä pahuuden soimauksellaan samalla pyrki lepyttelemään Jumalaa, jolle Sofian tavanomainen ”Auta nyt Herra Jumala” rukous ei voinut olla riittävä. Sen verran mahtavaa Yläkerran Isännän antama varoitus oli.

Ukkosen jytinä vaimeni ja Pakarakallio suolisi vesiään alas rinnettä kaivaen uria hietaiseen rinnemaahan. Tahvo ja Sofia nousivat kuusen juurelta läpimärkinä, sillä vaikka alkuun kuusen oksisto antoi suojan, niin jatkuvaa sadetta se ei pystynyt pitämään vaan vesi tuli läpi runkoa myöten mutta sitten jo läpi oksienkin.

Noustuaan Tahvo oikaisi vartalonsa, vetäisi muutaman hengenvedon sateen puhdistamaa raikasta ilmaa keuhkoihinsa ja kohotti katseensa ylös kohden sinistä taivaankantta:

- Hyvin kesti, ei halennut, Jumalan työtä kun on, hän totesi verkalleen eikä enää sen enemmälti puuttunut rajuilman aiheuttamiin syihin päättämällä pohdiskelunsa lopputokaisuun:

- Maalatkoot vaikka takapuoleese, koha eivät vaa tule mei Sohvi villitsemää, lepytteli Tahvo jo itseään.

Tahvo ja Sofia tallustelivat sanattomina peräkanaa marjakoreineen sen satokauden ensimmäi-

jatkuu sivu 12

seltä marjamatkaltaan läpimärkinä ja rajuilman näännyttäminä. He seisahtuivat sateen raikastamalle mutta jälleen auringon porottamalle pihalle, heittivät märät päällysvaatteet narulle kuivumaan ja nousivat rappuja kodin turvallisiin suojiin.

Hannu Koskelainen

Evakkojen kylä on värikäs kuvaus viime sotiemme jälkeisestä ajasta, jolloin siirtolaisia ja rintamamiehiä asutettiin uusille asuinsijoille. Tavoilleen uskollisena kirjoittaja ei tässäkään kirjassa kaihda huumorin viljelyä.

317 sivua, hinta 20,- euroa + postimaksu

Tilaukset tekijältä

Lankilantie 71, 06450 Porvoo

Puh. 019-549504, 040-7530998

SUKUTUTKIMUSAINEISTOA

Edesmennyt Eva-Liisa Maamies tutki Koskelaisen sukua ja Vahvialaa vuosikymmeniä. Hänen mittava arkistonsa on Mikkelin Maakunta-arkistossa. Sitä on kevästä 2004 järjestetty käytettäväksi.

Arkisto on ällistyttävän laaja kattaen tietyiltä osin lähes koko Vahvialan pitäjän sekä laajalti Viipurin maalaiskuntaa. Joitain tietoja on kerätty ympäri Suomea. Pelkkä aineistoluettelo käsittää 7 sivua. Tähän selvitykseen on voitu ottaa vain osa laajasta materiaalista.

Sukutaulut, esipolvitaulut ja jälkipolvitaulut

Sukutaulut on laadittu seuraavista suvuista: Marila, Mökkönen, Sassi, Putus-Muuronen, Nousiainen, Huppunen, Tetri, Roisko ja Vasara. Näistä suvuista on myös yksittäisten henkilöiden tiedot.

Esipolvitauluja on mm seuraavista: Koskelainen Antti Heikinpoika ja Koskelainen Juhana Antinpoika.

Jälkipolvitauluja on mm. seuraavista kylistä: Houni, Järvenpää, Kintere, Koskela, Loukola, Löytömäki, Nurminkylä, Sipilä, Tervajoki, Vahviala ja Vanhakylä.

Erilaisia henkilöluetteloita

Näitä on suuri määrä myös muualta kuin Karja-

lasta. Seurakuntien historiakirjojen eli kirkonkirjojen tietoja on valtavat määrät mm: Viipurin maaseurakunnan ja Säkkijärven syntyneet, vihityt ja kuolleet Rippikirjaotteita on mm. Tervajoen, Vahvialan ja Ykspään kylistä 1866-1870 sekä useimmista Viipurin maaseurakunnan kylistä eri ajoilta.

Henkikirjamuistiinpanoja on mm. Hounin ja Vahvialan kylistä. Talonomistajaluetteloita löytyy Hounin, Nurmin ja Vanhakylän osalta. Aakkoselliset nimiluettelot on tehty mm. Hounin, Järvenpään, Lautalan, Loukolan, Löytömäen, Tervajoen, Tervajärven, Vanhakylän sekä Vahvialan Heikkilän ja Koskelan kylistä.

Suvuittain, kylittäin ja taloittain laadittuja muistiinpanoja on laajalti Viipurin seudulta.

Erilaisia karttoja

Maanomistukseen liittyviä erilaisia karttoja on mm. Vahvialasta, Tervajärveltä, Sipilästä, Rakokolanjoelta ja Koskelan talosta.

Paljon muutakin

Eeva-Liisa Maamiehen kiinnostus on ollut laaja-alaista. Luetellaan vain joitain esimerkkejä: perunkirjoja on 54 kappaletta, valokuvia 81 kpl, postimerkkikokoelma, sotahistorian muistiinpanoja. Lisäksi on esitelmien aineistoja, kirjoitettuja, lehtileikkeitä jopa astrologinen analyysi jne.

Tallessa ovat myös neuvottelumuistiot koskien Koskelaisten sukukirjan julkaisua sekä kirjan alustava jäsentely. Myös joukko Karjalan historiaa käsitteleviä julkaisuja on luovutettu maakunta-arkistolle.

Kiinnostuneet voivat kysyä lisätietoja suoraan Mikkelin Maakunta-arkistosta tai allekirjoittaneelta puh. 019-6631841 tai sähköpostilla ilmo.kekkonen@pp.inet.fi.

Ilmo Kekkonen

Koskelaiset

Vast. toimittaja	Heikki Koskelainen Leppisaarentie 10 C 00830 Helsinki puh. 09-755 33 57, 050-56 34 065 heikki.koskelainen@kolumbus.fi
Toimittaja	Pekka Koskelainen Vuorenpaikontie 5 B 132 00820 Helsinki puh. 09-786 380, 0400-918 375
Paino	Formato Oy, Porvoo
Julkaisija	Koskelaisten Sukuseura ry
Tilausmaksu	9 € sisältyy jäsenmaksuun
Pankkitili	Nordea 126230-518535